C/2026/1957

28.4.2026

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto

My Voice, My Choice: turvallisen ja saavutettavan abortin puolesta

(oma-aloitteinen lausunto)

(C/2026/1957)

Esittelijä: **José Antonio MORENO DÍAZ**

Neuvonantaja(t)	Lidia FERNÁNDEZ MONTES (esittelijän neuvonantaja, ryhmä II) Rugilė BUTKEVIČIŪTĖ (ryhmä III:n asiantuntija)
Komitean täysistunnon päätös	18.9.2025
Oikeusperusta	työjärjestyksen 52 artiklan 2 kohta
Vastaava jaosto	”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus”
Hyväksyminen jaostossa	26.11.2025
Hyväksyminen täysistunnossa	21.1.2026
Täysistunnon numero	602
Äänestystulos (puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	196/12/11

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) arvostaa ja kiittää My Voice, My Choice -liikkeen edistämää eurooppalaista kansalaisaloitetta, jossa esitetään käytännönläheinen tapa taata naisille EU:ssa mahdollisuus käyttää oikeutta aborttiin.

1.2 ETSK muistuttaa aloitteen johdosta, että oikeus aborttiin on ja sen tulee olla ihmisoikeus, johon liittyy paljon muitakin oikeuksia kuin oikeus terveyteen, ja sen tosiasiallinen toteutuminen on taattava soveltamalla intersektionaalista lähestymistapaa.

1.3 ETSK kehottaa Euroopan komissiota esittämään ehdotuksen jäsenvaltioiden tukemisesta taloudellisesti, jotta ne voisivat kansallisen lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa tarjota raskauden turvallista keskeyttämistä Euroopassa kaikille naisille, joilla ei vielä ole mahdollisuutta turvalliseen ja lailliseen aborttiin.

1.4 ETSK vahvistaa, että abortin kieltäminen tai aborttihoidon estäminen on Istanbulin yleissopimuksessa ja direktiivissä (EU) 2024/1385 ([1]) tarkoitettua sukupuolistunutta institutionaalista väkivaltaa. Jäsenvaltioiden tulee näin ollen sisällyttää mahdollisuus aborttiin sukupuolistuneen väkivallan torjuntaa ja uhrien tukemista koskeviin järjestelmiinsä ja erityisesti julkisiin terveydenhuoltojärjestelmiinsä.

1.5 ETSK korostaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 artiklan sekä perusoikeuskirjan 1, 3, 21 ja 35 artiklan mukaisesti unionin velvollisuus puolustaa naisten ihmisarvoa, koskemattomuutta ja tasa-arvoa kattaa myös mahdollisuuden turvalliseen ja lailliseen aborttiin.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1385, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta (EUVL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

1.6 Päätöksen raskauden keskeyttämisestä tulee kuulua yksinomaan raskaana olevalle naiselle, jonka on voitava tehdä päätöksensä itsenäisesti joutumatta pakottamisen, disinformaation tai leimaamisen kohteeksi.

1.7 ETSK korostaa, että sen lisäksi, että turvataan mahdollisuus turvalliseen ja lailliseen aborttiin, on toteutettava toimintapolitiikkoja ja ohjelmia, joilla taataan vapaus tietoon perustuviin valintoihin sekä kattava seksuaalikasvatus koko väestölle. Kaikilla naisilla ja tytöillä on oikeus tehdä omaa kehoaan ja lisääntymistään koskevia päätöksiä itsenäisesti ja näyttöön tukeutuvan tiedon perusteella ilman hämmentävää painostusta, disinformaatiota tai leimaamista.

1.8 Kattavalla seksuaalikasvatuksella, sellaisena kuin se vahvistetaan Istanbulin yleissopimuksen 14 artiklassa, lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa ja Unescon kattavan seksuaalikasvatuksen kansainvälisissä teknisissä ohjeissa, on olennainen merkitys, jotta voidaan ehkäistä ei-toivottuja raskauksia, edistää sukupuolten tasa-arvoa ja suojella seksuaaliselta väkivallalta.

1.9 ETSK kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään vankasti tieteeseen perustuvan ja ikä- ja eri valmiustasolle sopivan kattavan seksuaalikasvatuksen koulujen opetussuunnitelmiin ja asiaankuuluviin yhteisöohjelmiin, seuraamaan ja arvioimaan kyseisiä ohjelmia sekä huolehtimaan siitä, että terveydenhoitoalan ammattilaisilla on valmiudet kunnioittaa potilaiden antamaa tietoon perustuvaa suostumusta sekä itsemääräämisoikeutta.

1.10 ETSK katsoo, että Euroopan komission on selvennettävä, millä tavoin EU:n varoja voidaan ohjata aborttioikeuden käytön rahoittamiseen ja millaisilla rahoitustukimekanismeilla voidaan tukea niitä kansalaisyhteiskunnan organisaatioita, jotka auttavat aborttia harkitsevia naisia.

1.11 Koska tehokkaiden politiikkatoimien asianmukaista täytäntöönpanoa helpottavia tietoja ei ole saatavilla, ETSK suosittaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) ja Eurostat keräävät eriteltyjä tietoja seksuaali- ja lisääntymisterveydestä ja -oikeuksista.

1.12 ETSK katsoo, että äärioikeistolaisten ja fundamentalististen ryhmien hyökkäysten vuoksi näitä naisten oikeuksia on tarpeen vahvistaa.

2. **Yleistä**

2.1 My Voice, My Choice -kampanja tarjoaa EU:n kansalaisille tilaisuuden tehdä naisten elämästä vapaampaa, turvallisempaa ja parempaa riippumatta siitä, missä päin unionia ja minkälaisissa olosuhteissa naiset elävät.

2.2 Kampanjassa korostetaan, että monissa Euroopan maissa naisilla ei ole mahdollisuutta käyttää oikeutta aborttiin ja että tämä voi paitsi vaarantaa naisten terveyden myös aiheuttaa kohtuutonta taloudellista ja henkistä ahdinkoa naisille ja heidän perheilleen, etenkin niille, joiden sosiaalinen, taloudellinen tai kulttuurinen asema tai työllisyystilanne on epävarma ja joilla on heikommat mahdollisuudet aborttiin.

2.3 ETSK kehottaakin Euroopan komissiota esittämään ehdotuksen jäsenvaltioiden tukemisesta taloudellisesti, jotta ne voisivat kansallisen lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa tarjota raskauden turvallista keskeyttämistä Euroopassa kaikille naisille, joilla ei vielä ole mahdollisuutta turvalliseen ja lailliseen aborttiin.

2.4 Ratkaisuna voisi olla vapaaehtoisuuteen perustuva jäsenvaltioille tarjolla oleva osallistumismekanismi. Mekanismiin osallistuvat saisivat EU:lta taloudellista tukea korvaukseksi tästä solidaarisuuden osoituksesta. Eurooppalainen kansalaisaloite, jonka otsikko on sama kuin edellä kuvatun kampanjan otsikko, kuuluu EU:n tukitoimintaa koskevan toimivallan piiriin.

2.5 Aloitteen on allekirjoittanut 1 124 513 henkilöä Alankomaista, Belgiasta, Bulgariasta, Espanjasta, Irlannista, Italiasta, Itävallasta, Kreikasta, Kroatiasta, Kyproksesta, Latviasta, Liettuasta, Luxemburgista, Maltasta, Portugalista, Puolasta, Ranskasta, Romaniasta, Ruotsista, Saksasta, Slovakiasta, Sloveniasta, Suomesta, Tanskasta, Tšekistä, Unkarista ja Virosta. ETSK pitääkin allekirjoitusten keruuta merkittävänä ponnistuksena.

2.6 Aloite rekisteröitiin 10. huhtikuuta 2024, ja sen pätevyys vahvistettiin 1. syyskuuta 2025. Tämä osoittaa selvästi, että se kuuluu EU:n toimivaltaan ja jää siis jäsenvaltioiden oman toimivallan ulkopuolelle.

2.7 ETSK tukee kaikilta osin tätä aloitetta, joka on jälleen yksi edistysaskel kohti naisten turvallista, laillista ja saavutettavaa aborttia EU:ssa.

3. **Yksityiskohtaisia huomioita**

3.1 Mahdollisuus turvalliseen ja lailliseen aborttiin on katsottava ihmisoikeudeksi. Se on ihmisoikeuskysymys, ja tällaisen mahdollisuuden takaaminen on paras tapa suojella naisten kehollista itsemääräämisoikeutta ja vähentää äitiyskuolleisuutta.

3.2 Päätöksen raskauden keskeyttämisestä tulee kuulua yksinomaan raskaana olevalle naiselle, jonka on voitava tehdä päätöksensä itsenäisesti joutumatta pakottamisen, disinformaation tai leimaamisen kohteeksi.

3.3 Jäsenvaltioilla on velvollisuus kunnioittaa ja suojella ihmisoikeuksia ja tehdä niistä todellisuutta, myös terveyteen liittyvistä oikeuksista sekä kehollisesta, seksuaalisesta ja lisääntymistä koskevasta itsemääräämisoikeudesta. Kun turvallisia ja laillisia aborttipalveluja rajoitetaan perusteettomasti tai niitä ei ole kaikilta osin saatavilla, rajoitetaan paitsi abortin saavutettavuutta myös itse oikeutta aborttiin, ja tämä saattaa vaarantaa monia muitakin kansainvälisesti suojeltuja ihmisoikeuksia. Näitä ovat muun muassa syrjimättömyyttä koskeva oikeus ja oikeus tasa-arvoon, oikeus elämään ja terveyteen sekä tiedonsaantioikeus, oikeus olla joutumatta julman, epäinhimillisen tai alentavan kohtelun kohteeksi, oikeus yksityisyyteen sekä keholliseen itsemääräämisoikeuteen ja koskemattomuuteen, oikeus päättää siitä, montako lasta hankkii ja milloin, oikeus vapauteen, oikeus nauttia tieteellisen kehityksen hyödyistä sekä omantunnon ja uskonnon vapautta koskeva oikeus.

3.4 Nämä oikeudet vahvistetaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja niitä suojellaan useilla kansainvälisillä sopimuksilla, joihin kuuluvat mm. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, kidutuksen vastainen YK:n yleissopimus, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus (CEDAW), Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus), yleissopimus lapsen oikeuksista sekä alueelliset sopimukset Afrikassa, Amerikassa ja Euroopassa.

3.5 Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen 12 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”[s] opimusvaltioiden tulee ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin naisten syrjinnän poistamiseksi terveydenhoidon alalla varmistaakseen miesten ja naisten tasa-arvon pohjalta terveydenhoitopalvelujen saannin, mukaan lukien perhesuunnitteluun liittyvät palvelut”. CEDAW-komitea toteaa yleissuosituksessaan nro 35 nimenomaisesti, että abortin kriminalisointi loukkaa naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia ja on sukupuoleen perustuvan väkivallan muoto, ja kehottaa valtioita kumoamaan kaikki abortin kriminalisoivat lait.

3.6 SEU-sopimuksen 2 artiklan ja SEUT-sopimuksen 8 artiklan sekä perusoikeuskirjan 1, 3, 21 ja 35 artiklan mukaisesti unionin velvollisuus puolustaa naisten ihmisarvoa, koskemattomuutta ja tasa-arvoa kattaa myös mahdollisuuden turvalliseen ja lailliseen aborttiin.

3.7 Vammaisyleissopimuksessa sopimusvaltiot velvoitetaan tarjoamaan vammaisille henkilöille maksuttomasti tai kohtuuhintaisesti yhtä laaja valikoima yhtä laadukkaita ohjelmia ja terveydenhoitopalveluja kuin muillekin henkilöille, myös seksuaali- ja lisääntymisterveyden alalla, sekä väestölle suunnattuja julkisia terveysohjelmia.

3.8 Lisäksi Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuskomitea on tunnustanut nimenomaisesti, että naisen päätös keskeyttää vapaaehtoisesti raskaus kuuluu yksityisyyttä koskevaan oikeuteen ja että tämä oikeus tulee loukatuksi, jos naisen päätöstä tehdä laillinen abortti ei kunnioiteta; näin on myös silloin, kun oikeuslaitos puuttuu kyseiseen päätökseen ([2]).

3.9 Sittemmin seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet on sisällytetty Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden alatavoitteeseen 3.7 (taataan kaikille pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyden hoitopalvelujen, kuten perhesuunnittelun, tiedottamisen ja koulutuksen, piiriin sekä varmistetaan lisääntymisterveyden ottaminen mukaan kansallisiin strategioihin ja ohjelmiin) ja 5.6 (taataan yhtäläiset mahdollisuudet seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä lisääntymisoikeudet kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja Pekingin toimintaohjelman sekä niiden arviointikonferenssien päätösasiakirjojen mukaisesti sovitulla tavalla).

([2]) https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf.

3.10 ETSK panee aiheesta ”Naisiin kohdistuva väkivalta ihmisoikeuskysymyksenä: toimenpidetilanne Euroopan unionissa” ([3]) antamassaan lausunnossa huolestuneena merkille, ettei nykyisiä rajoituksia vapauteen teettää halutessaan turvallinen raskaudenkeskeytys eikä naisten kokemaa häirintää (erityisesti aborttiklinikoiden läheisyydessä) katsota nimenomaisiksi naisiin kohdistuvan väkivallan muodoiksi, ja suosittelee lainsäädäntöä klinikoita ympäröivistä turvallisista vyöhykkeistä häirinnän ja pelottelun estämiseksi.

3.11 Naisille taattaviin seksuaali- ja lisääntymisoikeuksiin on sisällyttävä oikeus päättää vapaasti raskauden vapaaehtoisesta keskeyttämisestä ja oikeus aborttiin sekä aborttihoidon tosiasiallinen saatavuus. ETSK katsoo, että jäsenvaltioissa on fundamentalististen ja oikeistolaisten ääriryhmittymien järjestelmällisten hyökkäysten vuoksi tarpeen toteuttaa oikeudellisia toimenpiteitä, joilla taataan paitsi nämä oikeudet myös niiden vapaa käyttö.

3.12 ETSK toteaa, että niissäkin maissa, joissa abortti on laillinen, alueelliset ja sosiaaliset erot rajoittavat edelleen abortin tosiasiallista saatavuutta. Monilla maaseutualueilla, köyhemmillä alueilla ja kulttuurisesti konservatiivisilla alueilla heikkoon lääkinnälliseen infrastruktuuriin yhdistyvät leimautuminen, moraalinen paine ja syvään juurtuneet patriarkaaliset normit, joihin joissakin paikallisissa viitekehyksissä vaikuttavat edelleen perinteiset patriarkaaliset kunniasäännöt tai yhteisön voimakas paine. Nämä olosuhteet aiheuttavat pelkoa, vaikenemista ja jopa salassa tapahtuvia synnytyksiä, millä on vakavia seurauksia fyysiselle ja mielenterveydelle. ETSK korostaa, että abortin tosiasiallisen saatavuuden varmistaminen edellyttää paitsi oikeudellisia ja institutionaalisia takeita myös koulutusta ja sosiaalisia toimenpiteitä leimautumisen torjumiseksi ja naisten itsemääräämisoikeuden suojelemiseksi.

3.13 ETSK vahvistaa, että abortin kieltäminen tai aborttihoidon estäminen on Istanbulin yleissopimuksessa ja direktiivissä (EU) 2024/1385 tarkoitettua sukupuolistunutta institutionaalista väkivaltaa. Jäsenvaltioiden tulee näin ollen sisällyttää mahdollisuus aborttiin sukupuolistuneen väkivallan torjuntaa ja uhrien tukemista koskeviin järjestelmiinsä ja erityisesti julkisiin terveydenhuoltojärjestelmiinsä.

3.14 Ranska vahvisti 4. maaliskuuta 2024 aborttioikeuden osaksi Ranskan perustuslakia. Siitä tuli näin maailman ensimmäinen maa, jossa abortista tehtiin perustuslaillinen oikeus; ratkaisun tarkoituksena on toimia suojana aborttioikeuksien heikentyessä EU:ssa ja muualla maailmassa. Jo tammikuussa 2022 Emmanuel Macron, joka hoiti tuolloin Euroopan unionin neuvoston kiertävää puheenjohtajuutta, ehdotti Euroopan parlamentille, että aborttioikeus sisällytettäisiin EU:n perusoikeuskirjaan.

3.15 Tutkimukset osoittavat, että Euroopassa vaikuttaa 275 toimijan monimutkainen verkosto, jonka saama rahoitus vuosina 2019–2023 nousi 1 180 miljoonaan Yhdysvaltain dollariin ja joka pyrkii heikentämään seksuaali- ja lisääntymisoikeuksia ([4]). ETSK korostaa, että näiden oikeuksien suojelemiseksi tarvitaan koordinoituja ja ennakoivia EU:n toimenpiteitä.

3.16 Näistä syistä ETSK katsoo muiden kansainvälisten elinten tavoin, että seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien saatavuus – mukaan lukien turvalliset ja lailliset aborttipalvelut, joilla tosiasiallinen saatavuus taataan – kuuluu perusoikeuksiin. Seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien toteutuminen on olennaisen tärkeää ihmisarvon vaalimiseksi ja liittyy seksuaalisen ja sukupuolistuneen väkivallan torjuntaan sekä sukupuolten tasa-arvon ja muiden ihmisoikeuksien saavuttamiseen; viimeksi mainittuja ovat mm. henkilön oikeus elämään, terveyteen, yksityisyyteen, henkilökohtaiseen turvallisuuteen, syrjimättömyyteen sekä yhdenvertaisuuteen lain edessä ja oikeus olla joutumatta kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi.

3.17 ETSK muistuttaa, että EU on sitoutunut edistämään jokaisen naisen ja tytön kehollista itsemääräämisoikeutta ja oikeutta hallita täysin itsenäisesti omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisoikeuksiinsa liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa ([5]).

3.18 Kattavalla seksuaalikasvatuksella, sellaisena kuin se vahvistetaan Istanbulin yleissopimuksen 14 artiklassa, lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa ja Unescon kattavan seksuaalikasvatuksen kansainvälisissä teknisissä ohjeissa, on olennainen merkitys, jotta voidaan ehkäistä ei-toivottuja raskauksia, edistää sukupuolten tasa-arvoa ja suojella seksuaaliselta väkivallalta.

([3]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto – Naisiin kohdistuva väkivalta ihmisoikeuskysymyksenä: toimenpidetilanne Euroopan unionissa (oma-aloitteinen lausunto) (EUVL C, C/2025/2005, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2005/oj).

([4]) Seksuaali- ja lisääntymisoikeuksia käsittelevä eurooppalainen parlamentaarinen foorumi: *The Next Wave: How Religious Extremism Is Regaining Power*.

([5]) https://www.igualdad.gob.es/wp-content/uploads/SRHR-MINISTERIAL-DECLARATION-SIGNED-2.pdf.

3.19 ETSK kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään ikätasolle sopivan, eri kohderyhmille mukautetun ja vankasti tieteeseen perustuvan kattavan seksuaalikasvatuksen koulujen opetussuunnitelmiin ja asiaankuuluviin yhteisöohjelmiin, seuraamaan ja arvioimaan kyseisiä ohjelmia sekä huolehtimaan siitä, että terveydenhoitoalan ammattilaisilla on valmiudet kunnioittaa naisten antamaa tietoon perustuvaa suostumusta sekä heidän itsemääräämisoikeuttaan.

3.20 ETSK muistuttaa muun muassa etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten, maahanmuuttajanaisten, sosioekonomiselta taustaltaan muita heikommassa asemassa olevien tai maaseudulla asuvien naisten, vammaisten naisten sekä lesbojen ja biseksuaalisten naisten erityisestä haavoittuvuudesta, kun kyse on mahdollisuudesta käyttää oikeutta aborttiin. Komitea painottaakin tarvetta soveltaa intersektionaalista lähestymistapaa

3.21 ETSK katsoo, että lainsäädäntömuutosten lisäksi on varmistettava kestävä taloudellinen tuki, jotta tosiasiallinen oikeus saada aborttihoitoa toteutuu.

3.22 ETSK on sitä mieltä, että aborttioikeus ja sen rahoitus olisi sisällytettävä EU:n perusoikeuskirjaan, kuten Euroopan parlamentti toteaa 11. huhtikuuta 2024 antamassaan päätöslauselmassa (jota koskevassa äänestyksessä annettiin 336 ääntä puolesta ja 163 vastaan 39:n pidättyessä äänestämästä) ([6]).

3.23 ETSK kehottaa Euroopan komissiota toteuttamaan tämän aloitteen ja takaamaan aborttioikeuden saavutettavuuden ja sen, että mahdollisuudet siihen ovat tosiasiallisesti tarjolla, sekä laatimaan tätä varten välittömästi aikataulun.

3.24 ETSK katsoo, että Euroopan komission on selvennettävä, millä tavoin EU:n varoja voidaan ohjata aborttioikeuden käytön rahoittamiseen ja millaisilla rahoitustukimekanismeilla voidaan tukea niitä kansalaisyhteiskunnan organisaatioita, jotka auttavat abortin haluavia naisia.

3.25 Koska tietoja ei tällä hetkellä ole saatavilla, ETSK suosittaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutti ja Eurostat keräävät eriteltyjä tietoja seksuaali- ja lisääntymisoikeuksista.

3.26 ETSK katsoo lisäksi, että EU:n tulee torjua aktiivisesti aborttia koskevaa disinformaatiota, jota levitetään äärioikeiston johdolla ja joka on esteenä naisten itsemääräämisoikeudelle sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien toteutumiselle.

3.27 ETSK tuomitsee naisten oikeuksien heikentämisen ja kaikenlaiset taantumukselliset yritykset rajoittaa seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien sekä sukupuolten tasa-arvon olemassa olevaa suojaa tai poistaa se kokonaan.

3.28 ETSK toteaa, että kansalaisyhteiskunnalla ja erityisesti feministisillä ja naisten oikeuksia ajavilla organisaatioilla on tärkeä rooli aborttioikeuden puolustamisessa ja abortin saatavuuden takaamisessa vaikuttamalla lainsäädännön uudistamiseen, palvelujen tarjoamiseen sekä julkiseen koulutukseen. Tämä koskee etenkin maita, joissa abortti on kielletty tai mahdollisuutta siihen on rajoitettu. ETSK kehottaa myöntämään rahoitusta näiden organisaatioiden tukemiseen etenkin niissä jäsenvaltioissa, joissa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia rajoitetaan ja aborttioikeus on uhattuna.

3.29 Komitea myös kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä huolehtimaan siitä, että aktivisteja, terveydenhoitoalan ammattilaisia ja naisia, jotka päättävät tehdä abortin, suojellaan oikeudellisesti, fyysisesti ja verkossa leimaamiselta, häirinnältä ja pelottelulta.

3.30 ETSK panee erittäin huolestuneena merkille, että perhesuunnitteluun ja seksuaali- ja lisääntymisoikeuksiin liittyviä kansainvälisiä tukia heikennetään kaikkialla maailmassa. Yhdysvaltain kehitysyhteistyövirasto (USAID) on ollut historiallisesti yksi maailman suurimmista perhesuunnittelu- ja lisääntymisterveyspalvelujen rahoittajista. Se on tukenut miljoonia naisia ja tyttöjä kaikkialla maailmassa. Nyt se on kuitenkin peruuttanut lähes kaikki perhesuunnittelun tuet ja ottanut uudelleen käyttöön niin sanotun suukapulasäännön. ETSK kehottaa EU:ta vahvistamaan globaalia johtajuuttaan seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien puolustamisessa ja takamaan elintärkeän hoidon saatavuuden.

([6]) https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20240408IPR20314/women-must-have-full-control-of-their-sexual-and-reproductive-health-and-rights.

3.31 Näistä syistä ETSK korostaa ja pitää tervetulleena My Voice, My Choice -liikkeen tekemää työtä, sillä sen edistämässä eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa esitetään käytännönläheinen tapa taata naisille EU:ssa mahdollisuus käyttää oikeutta aborttiin. Komitea muistuttaa aloitteen johdosta, että oikeus aborttiin on perusoikeus, johon liittyy paljon muitakin oikeuksia kuin oikeus terveyteen, ja sen tosiasiallinen toteutuminen on taattava soveltamalla intersektionaalista lähestymistapaa.

Bryssel 21. tammikuuta 2026.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Séamus BOLAND